

De Gier en het Trauma

Auteur: Ambrosius Duuk

De Gier en het Trauma

Ik heb altijd iets gehad met de gier.

Niet als curiositeit, niet als vreemde vogel aan de rand van het dierenrijk, maar als een wezen dat iets diep menselijks in zich draagt. Veel mensen vinden hem lelijk, kaal, donker, onheilspellend. Maar ik vind hem juist volmaakt. Elk deel van zijn lichaam is zinvol, doelgericht, in balans met zijn taak. Hij is niet bezig met mooi zijn; hij is wat hij moet zijn. En dat maakt hem indrukwekkender dan menig vogel met fel verenkleed. De gier is een opruimer van de aarde. Hij herstelt wat gestorven is, zonder oordeel, zonder angst. Waar wij terugdeinzen voor dood, bederf of verlies, blijft hij. Hij doet wat nodig is. Hij brengt evenwicht waar iets uit balans is geraakt. In zijn kalme, geduldige cirkels schuilt een diepe wijsheid, een weten dat niets verloren hoeft te gaan, als we maar de moed hebben om erbij te blijven.

Voor mij is de gier een symbool van zuivering, van moed, van spirituele eerlijkheid. Niet de vogel van de dood, maar van transformatie. Niet het einde, maar de doorgang.

In dit verhaal gebruik ik de gier als spiegel voor het herstelproces na trauma. Omdat ook daar sprake is van dat stille, eerbiedige werk: het schoonmaken van wat gestorven is, het hergebruiken van wat ooit te pijnlijk leek, het toelaten van leven op de plekken waar dood heeft gewoond. Wie met trauma leeft, weet hoe moeilijk het is om bij dat dode stuk te blijven, de herinnering, de schaamte, de pijn. Maar juist dáár, in het onaanzienlijke, vindt iets heiligs plaats. Iets dat niet over vernietiging gaat, maar over zuivering. De gier leert ons dat het lelijke niet veracht hoeft te worden.

Dat het rauwe, het ongemakkelijke, het ontbindende deel uitmaakt van het grotere geheel.

Dat er schoonheid zit in het werk dat niemand wil doen, het werk dat het leven zelf in stand houdt. En precies daarom, denk ik, verdient de gier onze bewondering.

Niet als vogel van de dood, maar als hoeder van het leven.

Niet als symbool van angst, maar van volmaaktheid in eenvoud.

De Gier en het Trauma

(Lammergeier)

De Gier en het Trauma

De gier heeft een slechte naam.

Een aaseter, zeggen mensen. Een vogel van de dood.

Een onsmakelijke verschijning, met zijn kale kop en zijn trage, cirkelende vlucht.

We fluisteren over hem als over iets wat niet past in het rijtje van de mooie schepsels.

De zwaan is gracieus, de arend majestueus, de nachtegaal betoverend maar de gier? Die hoort bij het einde.

Toch is dat maar één kant van het verhaal.

De andere kant is er een die we zelden durven zien, omdat hij te dichtbij komt.

De gier doet namelijk wat wij niet durven: hij blijft bij wat gestorven is. Hij draait er niet omheen, hij kijkt niet weg, hij poetst het niet schoon met woorden of geuren.

Waar anderen de neus ophalen, buigt hij zijn kop.

En hij eet. Niet uit wreedheid, maar uit trouw. De gier is de hersteller van wat verloren is. Hij ruimt op wat het leven niet meer draagt. Hij neemt in zich op wat vergaan is, en zet het om in beweging, in energie, in lucht. Zo houdt hij de cyclus van het leven zuiver. Geen rot, geen besmetting, geen verstikking, dankzij hem. Zijn lelijkheid is een masker van genade. Wie met trauma leeft, kent iets van diezelfde beweging. Wat gestorven is, het kind dat niet gezien werd, de stem die brak, de hoop die stierf, ligt nog ergens in ons. En de meeste mensen willen er niet bij zijn.

Ze schrikken van de geur van oud verdriet, van het zicht op verwonding. Ze willen door, naar iets mooiers, iets vrolijkers, iets dat niet meer stinkt naar verleden. Maar herstel begint waar de gier landt. Bij het lichaam van dat wat niet meer leeft, maar nog niet is losgelaten. De gier leert ons dat schoonheid niet altijd blinkt.

Soms ligt ze in het vuil, in het werk dat niemand wil doen.

In het stil neerzitten bij iets dat niet meer beweegt.

In het durven blijven, waar alles in je roept om weg te gaan.

De gier vlucht niet van de dood, zoals wij dat doen.

De Gier en het Trauma

Hij weigert om het lelijke te veroordelen.

Hij blijft, eet, verteert en maakt plaats voor nieuw leven.

Misschien zijn sommige mensen ook gieren, zonder het te weten.

Zij die niet bang zijn om bij pijn te blijven, om naast iemand te zitten die niet meer weet hoe verder te leven.

Zij die het vuil durven oprapen, de wonden durven bekijken zonder te oordelen.

Zij die weten dat liefde soms ruikt naar zweet, bloed en tranen.

Dat troost niet altijd zacht is, maar soms scherp en ruw en eerlijk.

In de ogen van de wereld is de gier een vogel van de dood.

In de ogen van het leven is hij een bewaarder van evenwicht.

Misschien is dat ook zo met trauma.

Voor de buitenwereld is het een verhaal van gebrokenheid, iets om achter je te laten.

Maar van binnen is het soms juist de plek waar de waarheid woont.

De plek waar je leert dat pijn niet het einde is, maar een doorgang.

Dat er schoonheid kan schuilen in het blijven bij wat gestorven is tot het vanzelf verandert, niet door te vergeten, maar door te verteren.

De gier vliegt niet hoog om te ontsnappen, maar om te zien waar zijn taak ligt. Hij kiest niet het nieuwe, maar het nodige.

En misschien is dat wel de zuiverste vorm van liefde die er bestaat: blijven bij wat iedereen verlaat.

Niet omdat het mooi is, maar omdat het waar is.

Omdat het nog iets te vertellen heeft. De gier en het trauma; beiden dragen de geur van dood en leven tegelijk.

Beiden zijn ongezien mooi, en onbegrepen trouw.

De Gier en het Trauma

(Vale Gier)

De Gier en het Trauma

We hebben geleerd om de gier te verafschuwen.

Hij roept iets in ons op dat we niet willen voelen. een mengsel van afkeer, angst en ongemak.

Zijn kale kop, zijn trage tred, zijn eetgedrag: alles aan hem confronteert ons met iets dat we liever verstoppen.

We willen hem niet zien, net zoals we onze eigen pijn niet willen zien. We wenden onze blik af, maken er een grap over, verzachten het met woorden.

Want wie te lang kijkt, ziet niet alleen een vogel, maar een spiegel. We houden van wat mooi is, schoon, levend van bloemen in bloei, van jonge dieren, van gezichten vol licht.

Maar we schrikken terug van wat verrot, bloedig of afgebroken lijkt. Van het dode, het mislukte, het stille na de storm.

We hebben geleerd dat schoonheid iets is dat glanst, dat ruikt naar leven. Maar de gier leert iets anders: dat er juist schoonheid schuilt in wat gestorven is, in het werk dat niemand wil doen, in het blijven bij datgene waar de wereld haar neus voor optrekt. Het oppervlak van afkeer is een dunne laag.

Eronder ligt waarheid. Eronder ligt de ingang naar iets wat genezing kan worden, als we durven blijven kijken.

Want wat we afwijzen, blijft in de schaduw leven.

En wat in de schaduw leeft, rot door. Juist daar, in dat stuk waar we niet durven kijken, begint de waarheid over herstel.

Niet in het oppoetsen, niet in het vergeten, maar in het erkennen dat het er *is*. De gier leeft van dat wat voorbij is, en maakt het weer deel van de kringloop.

Hij eet niet uit wreedheid, maar uit trouw aan het leven.

Zijn werk is onaantrekkelijk, maar noodzakelijk.

Waar wij afgrijzen voelen, doet hij heilig werk.

Hij zuivert de aarde van wat ziekmakend zou worden, als het bleef liggen.

De Gier en het Trauma

Hij herstelt evenwicht, brengt het vergaan terug in de adem van het bestaan. Zonder hem zou de wereld vergeven zijn van ziekte, stank en besmetting. Zijn afkeerwekkende eetlust houdt het leven gezond.

Misschien geldt dat ook voor onze geest.

Misschien hebben wij ook zo'n gier nodig in onszelf, een innerlijk wezen dat durft te kijken naar wat gestorven is in ons leven.

Naar de plekken waar hoop stierf, waar vertrouwen brak, waar we iets van onszelf hebben achtergelaten.

De delen die we "te lelijk" vinden om aan te raken: onze rouw, onze schaamte, onze vernedering.

We sluiten ze op in kelders van stilte en hopen dat ze vanzelf verdwijnen. Maar ze verdwijnen niet. Ze wachten.

En langzaam beginnen ze te rotten, als we ze laten liggen.

Totdat de vliegen komen, gedachten die steken, gevoelens die te zwaar worden, gedrag dat begint te ruiken naar overleven in plaats van leven. Herstel begint wanneer we, zoals de gier, besluiten erbij te blijven. Wanneer we niet langer vluchten van dat wat pijn doet, maar zachtjes landen. De vleugels intrekken. De lucht inademen die ruikt naar verleden. En dan, met tegenzin misschien, maar met eerbied, eten van wat er is. Niet omdat we willen, maar omdat het moet. Omdat er geen andere weg is om heel te worden dan door te verteren wat ooit te groot was om te dragen. De gier leert ons dat afkeer niet het einde is, maar het begin.

Dat schoonheid niet altijd glanst, maar soms schuilt in het durven aankijken van wat we haten. Dat genezing niet licht begint, maar donker. En dat er heiligheid zit in het vuil, als we maar lang genoeg blijven om te zien dat het leven zich zelfs daar niet laat doden.

De Gier en het Trauma

(Bengaalse Gier)

De Gier en het Trauma

De gier is een onmisbare schakel in de natuur.

Waar dood is, brengt hij door zijn aanwezigheid weer leven.

Hij herstelt de balans door het onverteerbare te verteren, door dat wat vergaan is om te zetten in iets wat opnieuw vruchtbaar wordt. Het lijkt een duister ambacht, eten van dood vlees, maar zonder dat werk zou de kringloop stagneren. Er zou rot ontstaan, ziekte, besmetting. De natuur kent geen afkeer van wat sterft; alleen wij mensen doen dat. Voor de gier is alles onderdeel van het geheel. Niets gaat verloren. Zo werkt trauma ook.

Er zijn stukken in ons die niet verteerd raakten toen ze gebeurden. Ervaringen die te groot waren voor het moment zelf, te rauw om door te slikken.

Beelden, gevoelens, geuren, woorden, ze bleven steken, als brokken in de keel van het leven.

Ze konden niet worden opgenomen in het verhaal van wie we zijn. Dus bleven ze liggen, ergens diep in onszelf, half levend, half dood. Ze werden stil, maar niet verdwenen.

Een soort innerlijk kadaver: iets dat ooit van ons was, maar dat we niet durfden aan te raken. Pas later, soms jaren later, soms decennia, komt het moment waarop we het kunnen benaderen. Niet omdat de pijn minder is geworden, maar omdat we sterker zijn geworden.

En dan blijkt: het is niet meer vers.

Het is oud, vervormd, soms scherp van rand en vol geur van angst. De herinnering is niet alleen wat er toen gebeurde, maar ook wat we sindsdien hebben opgebouwd om het te vermijden.

Het hele landschap van ons innerlijk is eromheen gegroeid.

En toch, daar ligt het nog. Een stille roep om verwerking. Het vraagt iets buitengewoons om daar te blijven.

Om niet weer weg te kijken, niet opnieuw te zeggen: "Laat maar liggen."

Want dat wat niet verteerd is, blijft trekken aan onze levenskracht. Het maakt ons moe, leeg, onrustig.

De Gier en het Trauma

Het beïnvloedt onze relaties, onze dromen, ons vertrouwen.
Het vraagt om een gier, in onszelf, of in de ander, die bereid is om het vuile werk te doen.
Om te blijven bij de stank van het verleden, bij de brokken herinnering die nog rauw zijn.
Niet om ze te herbeleven, maar om ze eindelijk te verteren.
En als we dat aandurven, als we die rauwheid toelaten, gebeurt iets wonderlijks. Het begint te bewegen. Langzaam, pijnlijk, zuiverend.
Wat vastzat, komt in beweging. Wat dood leek, krijgt betekenis.
De stukken die we niet konden opnemen, beginnen te veranderen van gewicht in grondstof.
Het oude vlees wordt tot aarde, en in die aarde groeit iets nieuws.
Niet het oude leven, niet wat verloren ging, maar iets dat wortelt in waarheid.
Herstel is niet schoon.
Het is niet vredig, niet esthetisch, niet zacht verlicht.
Het is verterend werk.
Het is aarde en bloed en tranen.
Het is schrobben, kauwen, slikken, wachten.
Het is weten dat je er niet mooier van wordt, maar wel echter.
Dat de geur van de dood in je neus blijft hangen, maar dat er onder die geur iets heiligs schuilt: het bewijs dat je leeft.
In de ecologie van het herstel is niets verloren.
Alles heeft een plaats, zelfs de pijn.
Zoals de gier deel is van de balans van de aarde, zo is het doorwerken van trauma deel van de balans van de ziel.
Wat vergaan was, wordt voeding voor iets nieuws, een steviger soort leven, een zachtere vorm van kracht, een wijsheid die niet te koop is, alleen te verdienen door het durven verteren van wat ooit te zwaar was om te dragen.

De Gier en het Trauma

(Monniksgier)

De Gier en het Trauma

De gier vliegt hoog. Hoger dan bijna alle vogels.

Hij gebruikt nauwelijks zijn vleugels, hij vertrouwt op de stromingen die hij niet ziet.

Hij zweeft op de adem van de aarde zelf, op warme lucht die opstijgt uit zonverhitte vlakten.

Vanuit die hoogte overziet hij het geheel: bergen, valleien, rivieren, kuddes, dorpen.

Hij ziet het leven als één geheel, niet als losse fragmenten.

Zijn blik is niet gericht op schoonheid of lelijkheid, niet op leven of dood, maar op waarheid.

Hij weet dat alles deel is van dezelfde kringloop. En dan, wanneer hij iets dodelijks ruikt, daalt hij af.

Hij zakt vanuit de hemel naar de grond, naar het onaanzienlijke, het ontzielde.

Zijn vleugels vouwen zich langzaam, hij keert zijn gezicht naar beneden, en zonder schroom landt hij bij wat anderen liever vergeten.

Daar, tussen bot en stof, tussen vliegen en stilte, doet hij zijn werk. Het is geen val, maar een keuze. Geen verlies van waardigheid, maar een daad van trouw. Hij brengt het licht van de hoogte mee naar de donkerte beneden. Wie door trauma leeft, kent diezelfde beweging.

We proberen hoog te vliegen, afstand te nemen, overzicht te houden, grip te krijgen.

We bouwen een leven van bovenaf: verstandig, doordacht, functionerend. We leren hoe we kunnen overleven door niet te diep te voelen. We zweven, net als de gier, op de luchtstromingen van verstand, van wilskracht, van aanpassing.

Maar vroeg of laat komt er een geur omhoog, iets ouds, iets wat we niet langer kunnen negeren.

Een herinnering, een gevoel, een echo van wat nooit verwerkt werd. En dan begint de roep tot afdalen. Het is geen roep die we graag volgen. De afdaling voelt als falen, als terugvallen, als zwakte.

De Gier en het Trauma

We willen liever omhoog, naar licht, naar vrede, naar overzicht.

Maar de ziel vraagt iets anders: *keer terug naar beneden*.

Daar, waar de pijn ligt, waar de angst woont, waar het kind nog wacht. Niet om erin te verdrinken, maar om het eindelijk te verlossen. Alleen door die afdaling ontstaat echte transformatie.

Niet door te ontsnappen, maar door terug te keren.

Niet door te overstijgen, maar door te *belichamen*. Spirituele moed is precies dat: durven afdalen met open ogen.

Het is de paradox van heling, dat het licht pas echt zichtbaar wordt als je bereid bent om de duisternis te betreden.

De gier begrijpt dit instinctief.

Hij weet dat hemel en aarde elkaar nodig hebben, dat het één zonder het ander niet kan bestaan. Zijn vlucht is niet hooghartig, maar dienstbaar. Zijn afdaling is geen vernedering, maar een gebed in beweging. Hij brengt het licht naar beneden, daar waar het meest verloren lijkt. Wie durft af te dalen in zijn eigen schaduw, ontdekt iets heiligs. Niet de glans van perfectie, maar de vrede van aanvaarding.

Het besef dat je niet meer hoeft te vechten tegen wat was, dat je alleen nog hoeft te buigen, niet voor de pijn, maar voor het leven zelf.

Daar, in het stof van het oude verdriet, wordt zachtheid geboren.

Een zachtheid die niet breekbaar is, maar doorleefd.

Een wijsheid die niet geleerd wordt uit boeken, maar uit doorstaan.

De gier is daarom geen vogel van de dood, maar van overgave.

Hij weet dat niets werkelijk sterft — dat alles transformeert.

Zijn cirkelvlucht is als een gebed boven het landschap van vergankelijkheid.

Zijn afdaling is de beweging van de ziel die zegt: *Ik durf*.

Ik durf te zien wat gestorven is.

Ik durf te raken wat ik ooit moest verlaten.

Ik durf het licht mee te nemen, naar beneden.

Dat is spirituele moed:

De Gier en het Trauma

niet hoog vliegen om te ontsnappen,
maar hoog vliegen om te herinneren waar je vandaan komt
en dan af te dalen, zacht, trouw, met open vleugels,
naar de plek waar het leven wacht om weer heel te worden.

(Zwarte Gier)

De Gier en het Trauma

In veel oude culturen werd de gier niet verguisd, maar vereerd. Waar wij hem zien als lelijk en afschrikwekkend, zagen oude volkeren juist zijn heilige taak.

De gier was geen vogel van verval, maar een boodschapper van transformatie een wezen dat de grens tussen leven en dood niet schuwde, maar bewaakte. In het oude Egypte stond de gier symbool voor moederlijke bescherming.

Op tempelmuren en sarcofagen werd zij afgebeeld met haar vleugels breed uitgespreid over koningen en doden, als teken van omhulling, van bewaring.

Zij was Mut, de Grote Moeder, die alles omvatte: het zuivere én het bezoedelde, het levende én het gestorvene.

Haar kracht lag in haar vermogen om niets uit te sluiten.

Waar wij grenzen trekken tussen goed en kwaad, rein en onrein, wist zij dat zuivering alleen kan ontstaan wanneer alles wordt opgenomen in het geheel.

Zij die alles omarmt, ook het dode, is de ware bewaarster van het leven. In Tibet kende men de *sky burials*, hemelsbegravenissen.

Wanneer iemand gestorven was, werd het lichaam naar de bergen gebracht en overgelaten aan de gieren.

Niet als wreed ritueel, maar als ultiem eerbetoon.

Het lichaam, dat slechts een tijdelijke woning was van de ziel, werd teruggegeven aan de lucht.

Het werd geofferd aan de vogels die het zouden opnemen en verspreiden. Door hun vlucht werd het sterfelijke opgenomen in het eeuwige. De gier was daar de heilige brug tussen aarde en hemel: zij die het dode vlees omzette in vleugelslag, in adem, in licht.

Het was een zuivering, geen vernietiging. Die symboliek raakt aan iets wat we ook in het innerlijk landschap van trauma herkennen.

In de diepere lagen van herstel gaat het niet om het wissen van wat gebeurd is, maar om het transformeren van wat gestorven is in onszelf. Trauma laat resten achter: beelden, herinneringen, gevoelens die hun plek niet vinden.

De Gier en het Trauma

(Rüppels Gier)

De Gier en het Trauma

Ze liggen als brokstukken in ons innerlijk, te zwaar om te dragen, te heilig om te vergeten.

Onze eerste neiging is ze weg te willen hebben uit ons hoofd, uit ons lichaam, uit ons leven. Maar echte heling vraagt iets anders: overgave. Het vraagt dat we het dode niet verwerpen, maar aanbieden aan iets hogers. In traumaresonantie leren we dat het verleden niet vernietigd hoeft te worden om tot rust te komen. Het mag gevoed worden aan inzicht, aan betekenis, aan liefde. We mogen het aanbieden aan het leven zelf, aan de stroom die groter is dan wij.

Zoals het lichaam in Tibet werd gevoerd aan de vogels, zo mogen ook wij onze oude pijn voeren aan de krachten van groei en bewustwording.

De gier eet niet om te oordelen, maar om te heiligen.

Wat hij verteert, wordt lichter. Wat hij losmaakt, wordt onderdeel van de kringloop. Zijn werk is niet om te verbergen wat gestorven is, maar om het te helpen veranderen van dood gewicht in voedzame grond. De gier is het symbool van dat proces.

Hij draagt het dode over aan het levende.

Hij herinnert ons eraan dat niets echt verloren gaat, zolang we bereid zijn het te laten transformeren.

Zuivering is geen schoonwassen, maar een vorm van eerbied: het erkennen dat ook het beschadigde heilig is, dat ook het vergane iets kan voortbrengen wat leeft. Wanneer we onze wonden niet langer zien als schande, maar als voedsel voor groei, wanneer we onze pijn durven over te dragen aan de grotere beweging van het leven, dan worden we zelf een beetje gier. Niet uit duisternis, maar uit liefde voor wat heel wil worden. We leren dat zuivering niet komt door het doden van herinneringen, maar door het toelaten dat ze worden opgenomen in iets groters.

De Gier en het Trauma

En zo blijft de gier, in al zijn stil werk, een leraar van het heilige verval. Hij laat zien dat niets werkelijk eindigt, het verandert slechts van vorm. Van lichaam in adem.

Van pijn in betekenis. Van dood in leven.

Wanneer ergens een dier gestorven is, verschijnt niet zomaar één gier, maar een heel systeem.

Een hiërarchie van reiniging, een zorgvuldig geordend proces dat de natuur al miljoenen jaren hanteert.

Eerst komen de huideters, zij beginnen aan de buitenkant.

Voorzichtig, behoedzaam, schrapend aan wat nog herkenbaar is.

Zij verwijderen het oppervlak, de grens tussen binnen en buiten.

Daarna volgen de vleeseters, die dieper durven gaan.

Zij scheuren de zachte delen open, raken wat nog warm lijkt, maar het niet meer is.

Dan komen de spiereters, die het taaie werk doen: zij kauwen op wat weerstand biedt, breken wat nog kracht heeft.

En tenslotte, als alles bijna vergaan is, dalen de botteneters neer, de lammergieren, die overblijven tot het laatste restje.

Zij nemen het harde, het onverteerbare, en maken het alsnog deel van de kringloop. Iedere gier heeft zijn rol.

Niemand oordeelt over het stadium van verval waarin iets verkeert. Samen ruimen ze op wat niet langer leeft, en pas als de laatste zijn werk heeft gedaan, is de cyclus compleet.

Wat overblijft, is zuivere aarde, vruchtbaar, stil, schoon. Zo werkt het ook in ons innerlijk landschap.

Trauma herstelt zich niet in één keer, niet in één vlucht, niet in één inzicht. Het is een proces van lagen, van verschillende vogels in onszelf die elk hun eigen taak hebben.

Er zijn fases van verwerking, elk met hun eigen moed, hun eigen tempo, hun eigen geur. Sommige stukken vragen om afstand, andere om nabijheid. Sommige vragen om begrip, andere om stilte. Eerst raken we de buitenkant aan: de woorden, de verhalen, de veilige herinneringen.

De Gier en het Trauma

(Kalkoen Gier)

De Gier en het Trauma

We vertellen wat er gebeurd is, zonder nog te voelen hoe het werkelijk was. Dat is het werk van de huideters, voorzichtig, aftastend, verkennend.

Ze nemen de eerste laag van schaamte weg, de huid van ontkenning. Dan, langzaam, durven we dieper te gaan.

We beginnen te voelen waar het nog pijn doet, waar het nog openligt.

We raken het rauwe vlees aan: de woede, de rouw, de angst, de eenzaamheid.

Dit is het domein van de vleeseters zij die durven kauwen op verdriet. Ze nemen de geur van verlies in zich op en maken er betekenis van. Daarna komen de spieren.

De oude patronen, de spanning die zich in het lichaam heeft vastgezet, de hardheid die we nodig hadden om te overleven.

Hier wordt het werk fysiek, tastbaar.

Het is het terrein van de spiereters, zij die kracht verteren tot zachtheid.

Ze breken de taaie delen van het leven af, het overleven zelf, tot het weer kan worden opgenomen in de stroom van voelen.

En tenslotte, als we alles durven loslaten, komen we bij het bot.

De kern. Dat wat niet meer leeft, maar ook niet meer vergaat: de harde waarheid van wat er is gebeurd.

Geen drama meer, geen verhaal, geen schuld of schaamte, alleen de feitelijkheid, kaal en helder.

Het bottenwerk is geen lijden meer, maar eerbied.

Zoals de lammergier die hoog in de bergen botten opraapt, ze laat vallen tot ze breken, en dan het merg eet.

Het merg: de essentie. De voeding die in de kern verborgen zat, onder al het harde, dode materiaal.

Dat is wat we uiteindelijk doen in herstel: we breken wat te hard is geworden, om bij de kern te komen.

Om het merg te proeven, de diepe, stille wijsheid die alleen vrijkomt na het breken.

De Gier en het Trauma

De hiërarchie van gieren is dus geen strijd, maar een samenwerking van moed.

Iedere soort draagt iets bij aan het schoonmaken van het verleden. Geen enkel stadium is waardelozer dan het andere, het begin is net zo heilig als het einde. Het proces vraagt om tijd, om vertrouwen, om herhaling. Soms keert een bepaalde gier terug, omdat er nog resten liggen.

Soms moet het hele systeem opnieuw beginnen, omdat er dieper lag wat we dachten verwerkt te hebben. Zo is het ook in therapie, in kunst, in schrijven, in stilte. Elke laag heeft zijn eigen vogel, zijn eigen toon, zijn eigen manier van werken.

De woorden zijn de huideters, de tranen de vleeseters, de adem de spiereters, en de overgave de lammergier die het merg vindt.

Samen zorgen ze voor de zuivering van het innerlijk landschap.

Tot er niets meer overblijft dan aarde, vruchtbare grond, waarin nieuw leven kan groeien. En boven die aarde cirkelt nog één vogel, hoog in de lucht, niet meer op zoek naar dood, maar wakend over wat weer leven geworden is.

(Koningsgier)

De Gier en het Trauma

Misschien moeten we onszelf toestaan een beetje gier te zijn. Niet mooi, niet gepolijst, maar eerlijk in onze omgang met wat gestorven is in ons. Met de resten van wie we ooit waren, de brokstukken van herinneringen, de rafelranden van verlies. De delen die we niet willen zien, niet willen voelen, niet willen aanraken, omdat ze stinken naar schaamte, of pijn, of gemiste tijd. We leren van jongs af aan dat we licht moeten zijn. Dat we vooruit moeten, dat we het verleden achter ons moeten laten. Maar niets verdwijnt zomaar. Wat we niet verwerken, blijft liggen, diep in de psyche, als een stil kadaver dat langzaam het leven in ons benevelt. De gier leert ons een andere vorm van zorg: niet ontkennen wat gestorven is, maar er met waardigheid bij blijven.

Hij doet wat wij vaak niet durven: hij vliegt niet weg van de dood, maar keert er telkens naar terug. Zijn werk is geen afkeer, maar toewijding. Hij neemt het dode in zich op, zodat het weer onderdeel wordt van de kringloop. In die zin is de gier geen dier van de ondergang, maar van het voortbestaan. Hij is de schaduwzijde van compassie, de vorm die niet wegschenkt, maar verteert.

Misschien is dat ook de ware betekenis van menselijk herstel. Niet het verlangen om weer licht en ongeschonden te worden, maar het vermogen om het donkere te verteren. Om onze eigen resten tot voeding te maken. Want alles wat ooit pijn deed, kan, als we het durven opnemen, omgezet worden in iets dat leeft, inzicht, tederheid, kracht. Er zit iets diep eerlijks in die gedachte. De gier is niet mooi in conventionele zin. Zijn nek is kaal, zijn blik scherp, zijn vlucht zwaar. Maar hij heeft iets wat veel mensen kwijtgeraakt zijn: overgave aan wat is. Hij verzet zich niet tegen de realiteit van de dood. Hij schaamt zich niet voor het lelijke werk dat hij moet doen. En juist daardoor is hij heilig in zijn eenvoud.

Als we iets van hem leren, dan is het misschien dit: dat schoonheid niet altijd in bloei schuilt. Soms woont ze in ontbinding. In het langzaam loslaten van wat niet meer bij ons hoort. In de geur van eerlijkheid, van grond, van einde en begin tegelijk. Herstel vraagt

De Gier en het Trauma

niet dat we mooier worden. Het vraagt dat we opruimen. Dat we de binnenkant van ons leven durven schoonmaken, zonder haast, zonder oordeel. En dat we begrijpen dat het pad naar licht vaak door het duister loopt.

De gier eet botten, ja. Maar hij eet ze zodat het leven weer kan doorgaan. Hij doet wat nodig is. En misschien is dat, aan het eind van alles, de meest menselijke vorm van liefde die er bestaat.

(Oorgier)

De Gier en het Trauma

Nawoord: De gier sterft en met hem iets van ons

Er zijn nog maar weinig gieren. In grote delen van de wereld sterven ze uit. Vergiftigd door de middelen die mensen gebruiken om hun doden te verbergen. Verjaagd omdat ze herinneren aan wat we niet willen zien. Hun lucht wordt stiller, hun cirkels verdwijnen.

In India stierf in enkele decennia meer dan negentig procent van alle gieren uit, niet door ziekte, maar door een pijnstillend middel dat in kadavers achterbleef.

In Afrika worden ze vergiftigd omdat stropers hun aanwezigheid vrezen: de gieren verraden waar de karkassen liggen.

En zo verdwijnt langzaam de vogel die het vuilste werk van de natuur deed, en daarmee het zuiverste. Het is meer dan een ecologisch verlies. Het is een symbool dat we kwijtraken.

Met elke gier die sterft, verdwijnt een herinnering aan een oeroud evenwicht: dat leven en dood elkaar niet bevechten, maar dienen.

De gier stond altijd boven onze afkeer. Hij at wat wij niet durfden aanraken, en hield de aarde gezond. Nu, zonder hem, stapelt het onverteerde zich op, letterlijk in de natuur, maar ook figuurlijk in ons collectieve bewustzijn. Misschien zegt het iets over onze tijd: dat we zelfs de opruimers van de aarde vergiftigen.

Dat we de schoonheid doden die we niet begrijpen.

De gier laat zich niet temmen, niet vermenselijken, niet mooipraten. En misschien is dat precies wat we nodig hebben, een herinnering aan nederigheid, aan respect voor wat ruikt, rot en sterft. De gier is geen vogel van de dood. Hij is een bewaker van de kringloop. Zijn verdwijning is een waarschuwing:

dat wanneer we het lelijke uitroeien, we iets dodelijks verliezen in onszelf, namelijk het vermogen om te helen. Zolang er nog ergens één gier cirkelt, is er hoop dat ook wij de moed hervinden om bij het gestorvene te blijven, het te eren, en het weer deel te maken van het leven.

De Gier en het Trauma

(Witruggieren)